

Riksadvokaten
Postboks 8002 Dep
0030 OSLO
TLF.: +47- 22 47 78 50
EPOST: postmottak@riksadvokaten.no

Asker, 15. juni 2014

SCANDINAVIAN STAR

Støttegruppen viser til prosjektgruppens rapport og politimesterens anbefaling, som ble presentert for oss i møte med politiet fredag 13. juni. Det er en omfattende rapport med flere vurderinger og erkjennelser som vi er glade for. Vi anerkjenner ambisjonene og arbeidet som er utført.

Når det gjelder rederistrukturen så konstaterer politiet at sjøforklaringen, politietterforskningene i Norge og Danmark og granskingsutvalget i stor grad bygger på samme kilder, i og med at disse bygger på hverandres arbeid. Det er gruppens klare inntrykk at partenes forklaringer for øvrig i liten grad er søkt bekreftet gjennom alternative undersøkelser. Dette er presist og godt oppsummert.

Vi har også noen kritiske kommentarer til deler av prosjektgruppens rapport. Støttegruppens relasjon til prosjektgruppen har vært uklar. Oppsummeringen vedr brannårsak og brannutvikling harmonerer ikke med hovedkonklusjonen. Vi vil utdype dette senere.

Den viktigste konklusjonen i politiutredningen, som vi gir politiet honnør for å begrunne og publisere så ærlig, finner vi i oppsummeringen av kapittel 5 om Erik Mørk Andersen, side 87 - 88:

- *Det er forståelig at politiet rettet søkelyset mot Erik Mørk Andersen som mistenkt på bakgrunn av hans forhistorie*
- *De indisier som politiet har lagt til grunn har imidlertid ikke tilstrekkelig bevisbyrde til å kunne utpeke Erik Mørk Andersen som gjerningsmann "med stor grad av sannsynlighet".*
- *Prosjektgruppen finner ikke et bevismessig grunnlag for å kunne konkludere med at Erik Mørk Andersen "med stor grad av sannsynlighet" er gjerningsmannen, og kan følgelig ikke stille seg bak konklusjonen fra etterforskningen i 1990/91.*

Dette er en dramatisk konklusjon, som alene tilsier at ny etterforskning ikke kan avgrenses til kun økonomi og forsikring som mulig motivområde.

Vi frykter dessuten at politiets anbefaling om delvis gjenopptagelse, vil bli henvist til Danmark. Dette fordi delingsavtalen plasserte eierskap og økonomi i Danmark.

Delingen mellom Norge, Sverige og Danmark var en praktisk arbeidsdeling, ikke en omfattende og forpliktende mellomstatlig avtale som ikke kunne fravikes. Denne dimensjon er etter vår mening lagt inn senere. Svakheterne ved denne delingen er erkjent. Riksadvokatens eventuelle henvisning av politiets anbefaling til Danmark vil være en ren repetisjon av Riksadvokatens påtegningsark fra mai 2002. For orden skyld presiserer vi at Støttegruppen ikke vil akseptere en slik håndtering.

Prosjektgruppen formulerer at det kan knyttes noe tvil til om brannene er påsatt. Vi er glad for politiets åpenhet om dette, selv om vi antar at det er teoretisk usikkerhet med bakgrunn i svak notoritet og mangler i forhold til Nordisk manual, slik dette kvalitetssikres i dag.

Denne type usikkerhet må lukkes så langt det lar seg gjøre. Det må være sikkerhet om hvorvidt katastrofen skyldes ildspåsettelse, eller om det foreligger andre årsaker som ikke kan utelukkes.

Det er en rimelig for samfunnet å imøtekomme vår anmodning vedr. brannforløpet, som er et sentralt tema i vår anmodning av 24. april 2013. Anmodningen behandles i Justisdepartementet.

Granskningsutvalgets og politiets egen ekspertise fra 1990 – 91, Kjell Schmidt Pedersen og Øystein Jæger Meland har skissert hvordan en slik utredning kan tilrettelegges.

Politimesteren inkluderer påtalemyndighetens ansvar og plikt til i størst mulig utstrekning å lukke åpne spørsmål i kriteriegrunnlaget for vurdering av ny etterforskning. Hensynet til oss som er rammet sto sentralt i dette utvidete vurderings- og hjemmelsgrunnlaget.

Denne tilnærmingen er like relevant for brannforløpet som for økonomi. Kunnskap om hele brannforløpet på 38 timer er ikke bare relevant for påtalemyndigheten, men står også sentralt i anmodningen om ny granskning. Granskningsinstituttet reguleres ikke av straffeprosessloven.

Selv om etterforskning og granskning er separate prosesser med forskjellige formål, kriterier og hjemler, så kan vi ikke se at det er noe i veien for at en utredning av brannforløpet kan anvendes som objektivt kunnskapsgrunnlag både for ny politietterforskning og ny undersøkelsesmyndighet.

Det er sikkert riktig, slik prosjektgruppen påpeker, at modellering og matematiske beregninger har begrensninger og utfordringer i og med behovet av korrekte parametere. Prosjektgruppens negative vurderinger av nytten ved etterforskning av brannårsak og brannutvikling er verken dokumentert eller kvalitetssikret, og står i kontrast til flere uavhengige fagmiljøer vi har kontakt med.

Granskning har politisk mandat og oppnevning, men Riksadvokaten kan etter det vi forstår være høringsinstans og rådgiver for politisk myndighet når spørsmål om granskning er til behandling.

Om dette er korrekt så håper vi at Riksadvokaten vil støtte vår anbefaling om granskning. Hvilken organisering en slik granskning gis tar vi ikke stilling til her.

OPPSUMMERING

1. Politiet stiller seg ikke lenger bak konklusjonen fra etterforskningen i 1990/91
2. Ny etterforskning kan ikke avgrenses til mulig motiv innen økonomi og forsikring
3. Riksadvokaten kan ikke henvise politimesterens anbefaling til Danmark
4. Vi håper på Riksadvokatens tilslutning til vår granskningsanmodning

Med vennlig hilsen

STØTTEGRUPPEN ETTER SCANDINAVIAN STAR

Jan Harsem

VEDLEGG: Støttegruppens anmodning om ny granskning, datert 24. april 2013

STØTTEGRUPPEN ETTER SCANDINAVIAN STAR

KONTOR: Gml. Drammensvei 227 • Asker Sentrum / **POST:** POSTBOKS 23 • 1371 ASKER • NORGE

WEB: www.scandinavianstar.no

EPOST.: jan@harsem.no (Jan Harsem) / kurt.evert@live.no (Kurt Evert Stenbakk)

TLF.: +47 - 95771199 (Jan) / +47 - 98 600 260 (Kurt)